

ACORD-CADRU
DE PARTENERIAT ȘI
DE COOPERARE GLOBALĂ
ÎNTRE COMUNITATEA EUROPEANĂ ȘI
STATELE SALE MEMBRE, PE DE O PARTE, ȘI
REPUBLICA INDONEZIA,
PE DE ALTĂ PARTE

COMUNITATEA EUROPEANĂ,

denumită în continuare „Comunitatea” și

REGATUL BELGIEI,

REPUBLICA BULGARIA,

REPUBLICA CEHĂ,

REGATUL DANEMARCEI,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ESTONIA,

IRLANDA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

REPUBLICA ITALIANĂ,

REPUBLICA CIPRU,

REPUBLICA LETONIA,

REPUBLICA LITUANIA,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

REPUBLICA UNGARĂ,

MALTEI,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA AUSTRIA,

REPUBLICA POLONĂ,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

ROMÂNIA,

REPUBLICA SLOVENIA,

REPUBLICA SLOVACĂ,

REPUBLICA FINLANDA,

REGATUL SUEDEI,

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

părți contractante la Tratatul de instituire a Comunității Europene și la Tratatul privind Uniunea Europeană, denumite în continuare „statele membre”,

pe de o parte, și

GUVERNUL REPUBLICII INDONEZIA,

pe de altă parte,

ambele denumite în continuare „părțile”,

AVÂND ÎN VEDERE relațiile tradiționale de prietenie dintre Republica Indonezia și Comunitate, precum și legăturile istorice, politice și economice strânse care le unesc,

AVÂND ÎN VEDERE importanța deosebită pe care părțile o acordă caracterului amplu al relațiilor lor reciproce,

REAFIRMÂND angajamentul părților de a respecta principiile consfințite de Carta Națiunilor Unite,

REAFIRMÂND angajamentul părților de a respecta, promova și proteja principiile democratice și drepturile fundamentale ale omului, statul de drept, pacea și justiția la nivel internațional, astfel cum sunt consacrate, *inter alia*, în Declarația Universală a Drepturilor Omului a Națiunilor Unite, în Statutul de la Roma și în alte instrumente internaționale în domeniul drepturilor omului, aplicabile ambelor părți,

REAFIRMÂND respectul față de suveranitatea, integritatea teritorială și unitatea națională a Republicii Indonezia,

REAFIRMÂND atașamentul lor la principiile statului de drept și ale bunei guvernări, precum și dorința de a promova progresul economic și social pentru popoarele lor, ținând seama de principiul dezvoltării durabile și de cerințele privind protecția mediului,

REAFIRMÂND că cele mai grave infracțiuni care preocupă comunitatea internațională nu trebuie să rămână nepedepsite și cei care se fac vinovați de asemenea fapte ar trebui aduși în fața justiției și, dacă sunt găsiți vinovați, ar trebui pedepsiți în consecință, iar urmărirea lor ar trebui să se întemeieze pe măsurile adoptate la nivel național și pe consolidarea colaborării la nivel mondial,

EXPRIMÂND deplinul lor angajament de a combate toate formele de criminalitate organizată transnațională și terorismul, în conformitate cu dreptul internațional, inclusiv cu legislația referitoare la drepturile omului, cu principiile umanitare în materie de migrație și de refugiați și cu dreptul internațional umanitar, de a institui o cooperare internațională eficientă, precum și instrumentele prin care să se asigure eradicarea acestora,

ÎNTRUCÂT părțile recunosc că adoptarea unor convenții internaționale în materie și a altor rezoluții în materie ale Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite, inclusiv Rezoluția 1540, constituie baza angajamentului întregii comunități internaționale de a lupta împotriva proliferării armelor de distrugere în masă,

RECUNOSCÂND necesitatea de a intensifica obligațiile de dezarmare și de neproliferare, în conformitate cu dreptul internațional, *inter alia* pentru a exclude pericolul pe care îl constituie armele de distrugere în masă,

RECUNOSCÂND importanța Acordului de cooperare din 7 martie 1980 dintre Comunitatea Economică Europeană și Indonezia, Malaezia, Filipine, Singapore și Thailanda - țări membre ale Asociației Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN) și a protocoalelor de aderare ulterioare,

RECUNOSCÂND importanța consolidării relației existente între părți, în vederea consolidării cooperării dintre acestea, precum și dorința lor comună de a-și consolida, aprofunda și diversifica relațiile în domenii de interes reciproc pe baza egalității, nediscriminării, a respectului pentru mediul natural și a beneficiilor reciproce,

CONFIRMÂND dorința lor de a intensifica, luând în considerare activitățile întreprinse la nivel regional, cooperarea dintre Comunitate și Republica Indonezia, pe baza valorilor comune și a beneficiilor reciproce,

ÎN CONFORMITATE cu legile și normele lor,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

TITLUL I

OBIECT ȘI DOMENIU DE APLICARE

ARTICOLUL 1

Principii generale

1. Respectarea principiilor democratice și a drepturilor fundamentale ale omului consfințite de Declarația Universală a Drepturilor Omului și de alte instrumente internaționale referitoare la drepturile omului aplicabile ambelor părți reprezintă fundamentul politicilor interne și internaționale ale părților și constituie un element esențial al prezentului acord.
2. Părțile confirmă valorile lor comune, astfel cum sunt exprimate în Carta Națiunilor Unite.
3. Părțile își confirmă angajamentul de a promova dezvoltarea durabilă, de a coopera pentru a găsi soluții la schimbările climatice și de a contribui la realizarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului.
4. Părțile își reafirmă angajamentul față de Declarația de la Paris din 2005 cu privire la eficiența ajutorului și convin să-și consolideze cooperarea pentru îmbunătățirea performanțelor în domeniul dezvoltării.

5. Părțile își reafirmă atașamentul față de principiile bunei guvernări, statului de drept, inclusiv în ceea ce privește independența judecătorească, precum și față de lupta împotriva corupției.
6. Punerea în aplicare a prezentului acord de parteneriat și de cooperare se întemeiază pe principiile egalității și beneficiilor reciproce.

ARTICOLUL 2

Obiectul cooperării

Pentru a-și consolida relațiile bilaterale, părțile se angajează să aibă un amplu dialog și să promoveze în continuare cooperarea în toate domeniile de interes comun. Eforturile lor vor avea în vedere, în special:

- (a) să instituie cooperarea la nivel bilateral și în toate forurile și organizațiile regionale și internaționale pertinente;
- (b) să dezvolte comerțul și investițiile între părți, în vederea obținerii unor beneficii reciproce;
- (c) să instituie cooperarea în toate domeniile comerciale și investiționale de interes comun, pentru a facilita fluxurile comerciale și investiționale, pentru a preveni și elimina obstacolele în calea comerțului și a investițiilor, inclusiv, dacă este cazul, cooperarea privind inițiativele în derulare și viitoare ale CE-ASEAN;

- (d) să instituie cooperarea în alte sectoare de interes comun, în special în turism și servicii financiare; impozitare și vamă; politică macro-economică; politică industrială și IMM-uri; societate informațională; știință și tehnologie; energie; transport și siguranța transportului; educație și cultură; drepturile omului; mediu și resurse naturale, inclusiv mediu marin; silvicultură; agricultură și dezvoltare rurală; cooperare în domeniul maritim și pescuit; sănătate; siguranța alimentelor; sănătate animală; statistică; protecția datelor cu caracter personal; cooperare privind modernizarea administrației de stat și a administrației publice; drepturile de proprietate intelectuală;
- (e) să instituie cooperarea pe probleme de migrație legală și ilegală, contrabanda și traficul de ființe umane;
- (f) să instituie cooperarea în domeniul drepturilor omului și al justiției;
- (g) să instituie cooperarea pentru combaterea proliferării armelor de distrugere în masă;
- (h) să instituie cooperarea pentru combaterea terorismului și a criminalității transnaționale, de exemplu fabricarea de droguri ilicite și de precursori și traficul cu aceste substanțe, precum și pentru combaterea spălării de bani;
- (i) să favorizeze participarea actuală și viitoare a ambelor părți la programele de cooperare subregionale și regionale pertinente;
- (j) fiecare parte să-și îmbunătățească profilul în regiunile celeilalte;
- (k) să promoveze înțelegerea între oameni prin cooperarea diferitelor entități neguvernamentale, cum ar fi grupurile de reflecție, universitățile, societatea civilă și media, prin seminarii, conferințe, acțiuni interactive studentești și alte activități.

ARTICOLUL 3

Combaterea proliferării armelor de distrugere în masă

1. Părțile consideră că proliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora, atât către factorii statali cât și nestatali, reprezintă una dintre cele mai grave amenințări pentru stabilitatea și securitatea internațională.
2. Prin urmare, părțile convin să coopereze și să contribuie la combaterea proliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora prin respectarea deplină și aplicarea la nivel național a obligațiilor ce le revin în conformitate cu tratatele/convențiile multilaterale privind dezarmarea și neproliferarea, precum și în conformitate cu alte acorduri negociate la nivel multilateral și cu obligații internaționale asumate în temeiul Cartei Națiunilor Unite. Părțile convin că această dispoziție reprezintă un element esențial al prezentului acord.
3. Părțile convin, de asemenea, să coopereze și să ia măsurile necesare pentru a consolida punerea în aplicare a instrumentelor internaționale privind dezarmarea și neproliferarea armelor de distrugere în masă, aplicabile ambelor părți, printre altele prin schimb de informații, expertiză și experiență.
4. De asemenea, părțile convin să coopereze și să contribuie la combaterea proliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora, prin acțiuni întreprinse pentru semnarea și ratificarea tuturor celorlalte instrumente internaționale pertinente sau, după caz, aderarea la acestea, precum și pentru aplicarea lor deplină.

5. În plus, părțile convin să coopereze pentru instituirea unui sistem național eficace de control al exporturilor, pentru prevenirea proliferării, pentru controlul exporturilor și al tranzitului de mărfuri legate de armele de distrugere în masă, inclusiv prin controlul privind utilizarea finală a tehnologiilor cu dublă utilizare legate de armele de distrugere în masă, cu aplicarea unor sancțiuni eficiente în cazul încălcării controlului exporturilor.
6. Părțile convin să instituie un dialog politic constant care să susțină și să consolideze aceste elemente. Acest dialog se poate derula pe bază regională.

ARTICOLUL 4

Cooperare judiciară

1. Părțile cooperează cu privire la chestiuni legate de dezvoltarea sistemelor lor judiciare, a legislației și instituțiilor lor judiciare, inclusiv în ceea ce privește eficacitatea acestora, în special prin schimburi de opinii și de experiență și prin consolidarea capacităților. În cadrul competențelor și atribuțiilor lor, părțile se angajează să-și acorde asistență judiciară în materie penală și de extrădare.
2. Părțile reafirmă că cele mai grave infracțiuni care afectează comunitatea internațională în ansamblul ei nu trebuie să rămână nepedepsite și, de asemenea, că persoanele acuzate de înfăptuirea acestor crime trebuie aduse în fața justiției și, dacă se dovedește că sunt vinovate, trebuie pedepsite conform legii.
3. Părțile convin să coopereze pentru punerea în aplicare a decretului prezidențial privind Planul național de acțiune pentru drepturile omului 2004-2009, inclusiv lucrările pregătitoare pentru ratificarea și punerea în aplicare a instrumentelor internaționale privind drepturile omului, cum ar fi Convenția privind prevenirea și pedepsirea infracțiunii de genocid, precum și Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale.
4. Părțile convin că un dialog între ele pe această temă ar fi benefic.

ARTICOLUL 5

Cooperarea pentru combaterea terorismului

1. Reafirmând importanța luptei împotriva terorismului și în conformitate cu convențiile internaționale aplicabile, inclusiv instrumentele în materie de drepturile omului și de drept umanitar internațional, precum și în conformitate cu legile și reglementările lor interne, și ținând seama de strategia mondială împotriva terorismului adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în Rezoluția nr. 60/288 din 8 septembrie 2006 și de Declarația comună UE-ASEAN privind cooperarea pentru combaterea terorismului, adoptată la 28 ianuarie 2003, părțile convin să coopereze pentru prevenirea și eradicarea actelor de terorism.
2. În contextul punerii în aplicare a Rezoluției 1373 a Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite și a altor rezoluții ale ONU, convenții internaționale și instrumente aplicabile ambelor părți, acestea cooperează pentru combaterea terorismului prin, *inter alia*:
 - schimb de informații referitoare la grupurile de teroriști și rețelele lor de sprijin, în conformitate cu legislația internațională și națională;
 - schimb de opinii în ceea ce privește mijloacele și metodele utilizate pentru combaterea terorismului, inclusiv în chestiuni tehnice și de formare, precum și prin schimbul de experiență în legătură cu prevenirea terorismului;

- cooperare în domeniul aplicării legii, consolidarea cadrului juridic și eliminarea condițiilor care determină propagarea terorismului;
- cooperare privind îmbunătățirea controlului la frontiere și a gestiunii frontierelor, consolidarea capacităților prin crearea de rețele, programe de formare și educare, schimb de vizite între oficialități, cadre universitare, analiști și operatori de teren, precum și prin organizarea de seminarii și conferințe.

TITLUL II

COOPERARE ÎN CADUL ORGANIZAȚIILOR REGIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

ARTICOLUL 6

Părțile se angajează să facă schimb de opinii și să coopereze în cadrul forurilor și organizațiilor regionale și internaționale, cum ar fi Organizația Națiunilor Unite, dialogul UE-ASEAN, Forumul regional al ASEAN (ARF) și Reuniunea la nivel înalt Asia-Europa, (ASEM), Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) și Organizația Mondială a Comerțului (OMC).

TITLUL III

COOPERARE BILATERALĂ ȘI REGIONALĂ

ARTICOLUL 7

1. Pentru fiecare domeniu de dialog și de cooperare în cadrul prezentului acord, concomitent cu accentul pus pe chestiunile care țin de cooperarea bilaterală, cele două părți convin să desfășoare activitățile aferente în plan bilateral sau regional, ori într-o combinație a celor două planuri. Pentru a alege planul de cooperare adecvat, părțile vor avea în vedere obținerea unui impact maxim asupra tuturor părților interesate, precum și implicarea deplină a acestora, concomitent cu utilizarea optimă a resurselor, ținând seama de fezabilitatea la nivel politic și instituțional și, dacă este cazul, prin asigurarea coerenței cu alte activități care angrenează partenerii Comunității și ai ASEAN.
2. Dacă este cazul, Comunitatea și Indonezia pot să decidă extinderea sprijinului financiar pentru a include activitățile de cooperare în domeniile prevăzute de acord sau în legătură cu acesta, în conformitate cu procedurile și resursele financiare ale fiecărei părți. În special, cooperarea poate prevedea organizarea de programe de formare, ateliere și seminarii, schimburi de experți, studii și alte acțiuni convenite de părți.

TITLUL IV

COOPERARE ÎN DOMENIUL COMERȚULUI ȘI INVESTIȚIILOR

ARTICOLUL 8

Principii generale

1. Părțile se angajează într-un dialog privind relațiile comerciale bilaterale și multilaterale, precum și aspecte legate de comerț, în vederea consolidării relațiilor comerciale bilaterale și dezvoltării sistemului de schimburi comerciale multilaterale.
2. Părțile se angajează să promoveze dezvoltarea și diversificarea schimburilor comerciale dintre părți, pentru a le aduce la cel mai înalt nivel, în avantajul ambelor părți. Acestea se angajează să instituie condiții mai bune de acces la piață, prin eforturi menite să elimine barierele comerciale și să sporească transparența, ținând seama de activitatea desfășurată de organizațiile internaționale în domeniu.
3. Recunoscând că schimburile comerciale au un rol indispensabil în dezvoltare, că asistența acordată sub forma unor regimuri preferențiale de schimburi comerciale s-a dovedit benefică pentru țările în curs de dezvoltare, părțile depun eforturi pentru intensificarea consultărilor în materie de asistență, în deplină conformitate cu normele OMC.
4. Părțile se informează reciproc cu privire la dezvoltarea schimburilor comerciale și a politicilor în domeniu, cum ar fi politica agricolă, politica privind siguranța alimentară, politica privind sănătatea animală, politica în domeniul protecției consumatorului, politica privind substanțele chimice periculoase și politica gestionării deșeurilor.

5. Părțile încurajează dialogul și cooperarea astfel încât să-și dezvolte relațiile comerciale și investiționale, inclusiv furnizarea de asistență pentru consolidarea capacității tehnice de a rezolva problemele din domeniile menționate la articolele 9-16.

ARTICOLUL 9

Chestiuni sanitare și fitosanitare (SFS)

Părțile examinează legislația, procedurile de certificare și inspecție, în cadrul Acordului OMC privind problemele sanitare și fitosanitare (SFS), al Convenției Internaționale pentru Protecția Plantelor (IPPC), al Oficiului Internațional pentru Epizotii (OIE) și al Comisiei CODEX Alimentarius (CAC) și fac schimb de informații cu privire la acestea.

ARTICOLUL 10

Bariere tehnice în calea comerțului (BTC)

Părțile promovează aplicarea normelor internaționale, cooperează și fac schimb de informații referitoare la standarde, proceduri de evaluare pentru conformitate și regulamente tehnice, în special în cadrul Acordului OMC privind barierele tehnice în calea comerțului (BTC).

ARTICOLUL 11

Protejarea drepturilor de proprietate intelectuală

Părțile cooperează pentru a îmbunătăți și a spori protecția și utilizarea proprietății intelectuale pe baza celor mai bune practici, precum și pentru intensificarea diseminării cunoștințelor în domeniu. Această cooperare poate să includă schimburi de informații și de experiență privind chestiuni cum ar fi practica, promovarea, diseminarea, optimizarea, gestionarea, armonizarea, protecția și aplicarea efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală, prevenirea abuzurilor în legătură cu aceste drepturi, combaterea contrafacerii și a pirateriei.

ARTICOLUL 12

Facilitarea schimburilor comerciale

Părțile fac schimb de experiență și analizează posibilitățile de a simplifica procedurile de import și export, precum și alte proceduri vamale, de a spori transparența normelor comerciale și de a dezvolta cooperarea vamală, inclusiv mecanismele de asistență administrativă reciprocă și, de asemenea, de a promova convergența opiniilor și acțiunile comune în contextul inițiativelor internaționale. Părțile vor acorda o atenție deosebită extinderii dimensiunii de securitate a comerțului internațional, inclusiv a serviciilor din transporturi, precum și asigurării unei abordări echilibrate între facilitățile comerciale și combaterea fraudei și a neregulilor.

ARTICOLUL 13

Cooperare vamală

Fără a aduce atingere altor forme de cooperare prevăzute de prezentul acord, părțile își exprimă interesul pe care îl acordă examinării posibilităților de a încheia în viitor un protocol de cooperare vamală, inclusiv de asistență reciprocă, în cadrul instituțional trasat de prezentul acord.

ARTICOLUL 14

Investiții

Părțile promovează intensificarea fluxului de investiții prin dezvoltarea unui mediu atractiv și stabil pentru investiții reciproce printr-un dialog consecvent, menit să sporească înțelegerea și cooperarea în domeniul investițiilor, să exploreze mecanismele administrative de facilitare a fluxurilor investiționale și să promoveze un regim de investiții stabil, transparent, deschis și nediscriminator.

ARTICOLUL 15

Politica în domeniul concurenței

Părțile promovează stabilirea și aplicarea efectivă a normelor din domeniul concurenței, precum și difuzarea informațiilor, astfel încât să fie promovată transparența și securitatea juridică pentru întreprinderile care operează pe piețele respective.

ARTICOLUL 16

Servicii

Părțile stabilesc un dialog consecvent având drept principal obiectiv schimbul de informații cu privire la cadrele lor de reglementare, promovarea accesului la piețele lor și la sursele de capital și de tehnologie, precum și promovarea comerțului în domeniul serviciilor între cele două regiuni și, de asemenea, pe piețele din țări terțe.

TITLUL V

COOPERAREA ÎN ALTE SECTOARE

ARTICOLUL 17

Turism

1. Părțile pot coopera pentru a îmbunătăți schimbul de informații și a institui cele mai bune practici, astfel încât să asigure o dezvoltare echilibrată și durabilă a turismului, în conformitate cu Codul mondial de etică în turism al Organizației Mondiale a Turismului și cu principiile durabilității, care stau la baza procesului Agendei locale 21.

2. Părțile pot intensifica procesul de cooperare menit să salvgardeze și să optimizeze potențialul patrimoniului natural și cultural, să atenueze efectele negative ale turismului și să intensifice contribuția pozitivă a industriei turismului la dezvoltarea durabilă a comunităților locale, în special prin promovarea turismului ecologic, prin respectarea integrității și intereselor comunităților locale și prin îmbunătățirea formării profesionale în domeniul turismului.

ARTICOLUL 18

Servicii financiare

Părțile convin să promoveze cooperarea în domeniul serviciilor financiare, în funcție de cerințele lor și în cadrul programelor și legislațiilor lor.

ARTICOLUL 19

Dialogul în domeniul politicii economice

1. Părțile convin să coopereze pentru promovarea schimbului de informații și de experiențe cu privire la tendințele și politicile economice ale părților, în special în contextul cooperării și integrării economice regionale.

2. Părțile se angajează să aprofundeze dialogul dintre autoritățile lor în chestiuni economice care, conform celor convenite de părți, pot include domenii cum ar fi politica monetară, politica fiscală (inclusiv impozitarea), finanțele publice, stabilizarea macroeconomică și datoria externă.
3. Părțile recunosc importanța de a spori transparența și schimbul de informații pentru a facilita aplicarea măsurilor de prevenire a evitării sau evaziunii fiscale, în contextul cadrelor legislative ale părților. Părțile convin să coopereze mai bine în acest domeniu.

ARTICOLUL 20

Cooperare în domeniul politicii industriale și al IMM-urilor

1. Ținând seama de politicile și obiectivele lor economice, părțile convin să promoveze cooperarea în materie de politică industrială, în toate domeniile pe care le consideră adecvate, astfel încât să fie stimulată competitivitatea IMM-urilor, *inter alia* prin:
 - schimb de informații și de experiență la crearea condițiilor-cadru prin care IMM-urile să devină mai competitive;
 - promovarea contactelor între operatorii economici, încurajarea investițiilor comune și stabilirea de întreprinderi comune și de rețele informatice, în special prin programele comunitare existente pe orizontală, stimularea în mod deosebit a transferurilor de tehnologie soft și hard între parteneri;

- facilitarea accesului la mijloace de finanțare și la piețe, furnizarea de informații și stimularea inovației prin schimbul de bune practici privind accesul la sursele de finanțare, în special pentru microîntreprinderi și pentru întreprinderile mici;
 - proiecte comune de cercetare în sectoarele industriale selectate și cooperare în materie de norme și proceduri de evaluare a conformității și de regulamente tehnice, astfel cum se convine de către părți.
2. Părțile facilitează și sprijină activitățile relevante stabilite de sectoarele private ale ambelor părți.

ARTICOLUL 21

Societatea informațională

Părțile, recunoscând că tehnologiile informaționale și de comunicare sunt elemente cheie ale vieții moderne, de importanță vitală pentru dezvoltarea economică și socială, se angajează să coopereze, punând accentul, *inter alia*, pe:

- (a) facilitarea unui dialog aprofundat cu privire la diferite aspecte ale societății informaționale, în special cu privire la politicile și reglementările privind comunicarea electronică, inclusiv serviciul universal, licențele individuale și autorizațiile generale, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal, precum și independența și eficacitatea autorității de reglementare;
- (b) interconexiunea și interoperabilitatea rețelelor și serviciilor Comunității, Indoneziei și Asiei de Sud-Est;

- (c) promovarea cooperării în materie de cercetare între Uniunea Europeană și Indonezia în domeniul tehnologiilor informaționale și de comunicații (TIC);
- (d) promovarea cooperării în materie de cercetare între Uniunea Europeană și Indonezia în domeniul tehnologiilor informaționale și de comunicații;
- (e) proiecte comune de cercetare privind tehnologiile informaționale și de comunicații;
- (f) chestiuni/aspecte legate de securitatea TIC.

ARTICOLUL 22

Știință și tehnologie

1. Părțile convin să coopereze în domeniul științei și tehnologiei, în sectoare de interes comun, cum ar fi energia, transportul, mediul, resursele naturale și sănătatea, ținând seama de politicile lor.
2. Cooperarea are drept scop:
 - (a) să încurajeze schimburile de informații și de know-how în știință și tehnologie, în special cu privire la punerea în aplicare a politicilor și programelor;
 - (b) să promoveze relații durabile între comunitățile științifice, centrele de cercetare, universitățile și întreprinderile părților;

- (c) să promoveze formarea profesională în domeniul resurselor umane;
- (d) să promoveze alte forme de cooperare convenite de comun acord.

3. Cooperarea se poate derula sub formă de proiecte și schimburi reciproce, întâlniri între cercetători și formarea lor profesională prin sisteme de mobilitate internațională, precum și în vederea diseminării optime a rezultatelor cercetării.

4. În cadrul acestei cooperări, părțile promovează participarea reciprocă a instituțiilor de învățământ superior, a centrelor de cercetare și a sectoarelor de producție, în special a întreprinderilor mici și mijlocii.

ARTICOLUL 23

Energie

Părțile depun toate eforturile pentru intensificarea cooperării în sectorul energetic. În acest scop, părțile convin să promoveze contactele reciproc avantajoase pentru:

- (a) diversificarea surselor de energie menite să amelioreze securitatea aprovizionării, dezvoltarea formelor noi sau regenerabile de energie, precum și cooperarea privind inițiativele industriale în amonte și în aval în sectorul energetic;
- (b) utilizarea rațională a energiei atât la nivelul ofertei, cât și al cererii și intensificarea cooperării pentru combaterea schimbărilor climatice, inclusiv prin mecanismul pentru o dezvoltare curată, prevăzut de Protocolul de la Kyoto;

- (c) promovarea transferului de tehnologie în vederea unei producții și a unei utilizări eficiente și durabile a energiei;
- (d) analizarea legăturilor dintre posibilitatea accesului la energie și dezvoltarea durabilă.

ARTICOLUL 24

Transport

1. Părțile se angajează să coopereze în toate sectoarele relevante ale politicii în domeniul transporturilor, în vederea ameliorării circulației mărfurilor și pasagerilor, pentru promovarea securității, a siguranței și securității maritime și aeriene, dezvoltarea resurselor umane, protecția mediului și creșterea eficacității sistemelor de transport.
2. Formele de cooperare pot include, *inter alia*:
 - (a) schimburi de informații cu privire la politicile și practicile în domeniul transporturilor celor două părți, în special cu privire la transportul urban, rural, fluvial și maritim, inclusiv logistica, interconexiunea și interoperabilitatea rețelelor de transport multimodale, precum și gestiunea căilor ferate, a porturilor și aeroporturilor;
 - (b) posibilitatea utilizării sistemului european de navigație prin satelit (Galileo), accentul fiind pus pe chestiunile de interes comun;

- (c) dialogul în domeniul serviciilor de transport aerian, în vederea dezvoltării în continuare a relațiilor bilaterale în domenii de interes reciproc; se are în vedere, de asemenea, modificarea anumitor elemente din acordurile bilaterale existente în domeniul serviciilor aeriene între Indonezia și statele membre, pentru ca acordurile respective să fie conforme cu legile și normele părților, precum și pentru a analiza căile pentru dezvoltarea în continuare a cooperării în sectorul transportului aerian;
- (d) dialogul în domeniul serviciilor de transport maritim prin care se urmărește accesul nerestricționat la piețele maritime internaționale, precum și în domeniul schimburilor comerciale, neaplicarea clauzelor privind împărțirea mărfurilor între părți, prelucrarea la nivel național și clauza națiunii celei mai favorizate pentru navele exploatate de resortisanți sau de societățile celeilalte părți, precum și cu privire la chestiunile legate de serviciile de transport „door-to-door”;
- (e) punerea în aplicare a normelor și reglementărilor în materie de securitate, siguranță și prevenire a poluării, în special în ceea ce privește transportul maritim și aerian, în conformitate cu convențiile internaționale în domeniu.

ARTICOLUL 25

Educație și cultură

1. Părțile convin să promoveze cooperarea în domeniul educației și culturii, cu respectarea diversității acestor domenii, astfel încât să se intensifice înțelegerea reciprocă și cunoașterea culturilor lor.

2. Părțile se angajează să adopte măsurile corespunzătoare pentru promovarea schimburilor culturale și întreprinderea acțiunilor comune în diferite domenii culturale, inclusiv prin organizarea în comun de evenimente culturale. În această privință, părțile convin, de asemenea, să sprijine în continuare activitățile Fundației Asia-Europa.
3. Părțile convin să se consulte și să coopereze în cadrul forurilor internaționale din domeniu, cum ar fi UNESCO, și să schimbe opinii privind diversitatea culturală, inclusiv evoluții cum ar fi ratificarea și aplicarea Convenției UNESCO privind protecția și promovarea diversității formelor de expresie culturală.
4. În plus, părțile vor pune accentul pe măsurile menite să creeze legături permanente între agențiile lor specializate pentru încurajarea schimburilor de informații și de publicații, de know-how, studenți, experți și resurse tehnice, pentru promovarea TIC în educație, pe baza avantajelor oferite de programele comunitare în Asia de sud-est în domeniile educației și culturii și, de asemenea, de experiența dobândită în acest domeniu de către cele două părți. Cele două părți convin, de asemenea, să încurajeze punerea în aplicare a programului Erasmus Mundus.

ARTICOLUL 26

Drepturile omului

1. Părțile convin să coopereze pentru promovarea și protejarea drepturilor omului.

2. Cooperarea poate include, printre altele:
 - (a) sprijin pentru punerea în aplicare a planului național de acțiune indonezian în domeniul drepturilor omului;
 - (b) promovarea drepturilor omului și educația în acest domeniu;
 - (c) consolidarea instituțiilor cu atribuții în domeniul drepturilor omului.
3. Părțile convin că un dialog între ele pe această temă ar fi benefic.

ARTICOLUL 27

Mediul și resursele naturale

1. Părțile recunosc necesitatea de a conserva mediul și de a gestiona în mod durabil resursele naturale și diversitatea biologică, elemente esențiale pentru dezvoltarea generațiilor prezente și viitoare.
2. Concluziile reuniunii mondiale la nivel înalt privind dezvoltarea durabilă, precum și punerea în aplicare a acordurilor multilaterale referitoare la mediu aplicabile ambelor părți vor fi luate în considerare în toate activitățile întreprinse de părți în temeiul prezentului acord.
3. Părțile se angajează să continue cooperarea în cadrul programelor regionale cu privire la protecția mediului, în special cu privire la:
 - (a) sensibilizarea în chestiuni de mediu și capacitatea de asigurare a respectării legislației;

- (b) consolidarea capacităților în domeniul schimbărilor climatice și eficienței energetice, axată pe cercetare și dezvoltare, monitorizarea și analizarea schimbărilor climatice și a efectelor de seră, programe de atenuare a efectelor și de adaptare;
- (c) consolidarea capacităților de participare la acordurile multilaterale referitoare la mediu și de punerea lor în aplicare, inclusiv la acordurile privind biodiversitatea, biosecuritatea și CITES;
- (d) promovarea tehnologiilor, produselor și serviciilor din domeniul mediului, inclusiv consolidarea capacităților în materie de gestionare a mediului și de etichetare ecologică;
- (e) prevenirea traficului transfrontalier clandestin de substanțe și deșeuri periculoase și a altor tipuri de deșeuri;
- (f) controlul conservării, poluării și degradării mediului de coastă și marin;
- (g) participarea locală la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă;
- (h) gestionarea solurilor și a terenurilor;
- (i) adoptarea de măsuri de combatere a poluării transfrontaliere provocată de „bruma uscată”.

4. Părțile încurajează accesul reciproc la programele derulate în acest domeniu, în conformitate cu condițiile specifice prevăzute de aceste programe.

ARTICOLUL 28

Silvicultură

1. Părțile recunosc necesitatea de a proteja, conserva și gestiona în mod durabil resursele forestiere și diversitatea lor biologică, de care să poată beneficia generațiile prezente și viitoare.
2. Părțile se angajează să coopereze în continuare pentru a ameliora gestionarea pădurilor și a incendiilor forestiere, pentru a combate exploatarea ilegală a pădurilor și comerțul asociat acesteia, pentru administrarea pădurilor și promovarea unei gestiuni forestiere durabile.
3. Părțile elaborează programe de cooperare în diferite domenii, de exemplu:
 - (a) cooperarea, în cadrul forurilor internaționale, regionale și bilaterale competente, la promovarea stabilirii instrumentelor juridice de luptă împotriva exploatării ilegale a pădurilor și a comerțului asociat acesteia;
 - (b) consolidarea capacităților, cercetare și dezvoltare;
 - (c) sprijin pentru dezvoltarea unui sector forestier durabil;
 - (d) instituirea unui sistem de certificare forestieră.

ARTICOLUL 29

Agricultură și dezvoltare rurală

Părțile convin să dezvolte cooperarea în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale. Domeniile de cooperare care pot fi dezvoltate în continuare sunt, printre altele:

- (a) politica agricolă și perspectivele generale ale agriculturii pe plan internațional;
- (b) posibilitățile de eliminare a barierelor în calea schimburilor comerciale cu cereale, efective de animale și produsele din acestea;
- (c) politica de dezvoltare în zonele rurale;
- (d) politica în domeniul calității cerealelor și efectivelor de animale, precum și indicațiile geografice protejate;
- (e) dezvoltarea piețelor și promovarea relațiilor comerciale internaționale;
- (f) dezvoltarea agriculturii durabile.

ARTICOLUL 30

Mediul marin și pescuitul

Părțile încurajează cooperarea privind mediul marin și pescuitul, la nivel bilateral și multilateral, în special pentru promovarea dezvoltării și gestiunii durabile a pescuitului și a mediului marin.

Domeniile de cooperare pot avea drept obiect:

- (a) schimbul de informații;
- (b) susținerea unei politici durabile și responsabile pe termen lung a pescuitului și a mediului marin, în special în ceea ce privește conservarea și gestionarea resurselor de coastă și marine;
- (c) promovarea eforturilor de combatere a pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, precum și
- (d) dezvoltarea pieței și consolidarea capacităților.

ARTICOLUL 31

Sănătate

1. Părțile convin să coopereze în sectorul sănătății, în domenii de interes comun, pentru consolidarea activităților lor legate de cercetare, gestionarea sistemului sanitar, nutriție, farmacologie, medicină preventivă, boli contagioase majore, cum ar fi gripa aviară și pandemică, HIV/SIDA, SARS, precum și boli netransmisibile cum ar fi cancerul, bolile cardiace, traumatismele cauzate de accidente de trafic și alte fenomene de risc pentru sănătate, inclusiv dependența de droguri.
2. Cooperarea are în vedere, în principal:
 - (a) schimbul de informații și de experiență în domeniile menționate anterior;

- (b) programele care au drept obiect epidemiologia, descentralizarea, finanțarea sănătății, responsabilizarea comunităților și administrarea serviciilor în domeniul sănătății;
- (c) consolidarea capacităților prin asistență tehnică, dezvoltarea programelor de formare profesională;
- (d) programe pentru îmbunătățirea serviciilor medicale și susținerea activităților aferente, de exemplu, programe pentru reducerea mortalității infantile și materne.

ARTICOLUL 32

Statistici

Părțile convin să promoveze, în conformitate cu activitățile de cooperare statistică dintre Comunitate și ASEAN, armonizarea metodelor și practicilor statistice, inclusiv culegerea și difuzarea datelor statistice, care să le permită astfel utilizarea pe o bază reciproc acceptabilă a rapoartelor statistice privind comerțul cu bunuri și servicii și, în ansamblu, cu privire la orice alt domeniu prevăzut de prezentul acord și care poate fi prelucrat statistic, ceea ce presupune culegerea, analiza și difuzarea.

ARTICOLUL 33

Protecția datelor cu caracter personal

1. Părțile convin să colaboreze în acest domeniu, în principal pentru îmbunătățirea nivelului de protecție a datelor cu caracter personal, ținând seama de cele mai bune practici internaționale, în special practicile prevăzute de orientările Organizației Națiunilor Unite privind reglementarea fișierelor informatice conținând date cu caracter personal (Rezoluția 45/95 a Adunării Generale a Națiunilor Unite din 14 decembrie 1990).
2. Cooperarea în materie de protecție a datelor cu caracter personal poate prevedea, inter alia, asistența tehnică sub formă de schimburi de informații și de experiență, pe baza legislației și reglementărilor celor două părți.

ARTICOLUL 34

Migrație

1. Părțile reafirmă importanța eforturilor comune în domeniul gestionării fluxurilor de migrație între teritoriile lor și, pentru consolidarea cooperării, pun bazele unui amplu dialog cu privire la toate chestiunile referitoare la migrație, inclusiv migrația ilegală, traficul de migranți și traficul de persoane, precum și cu privire la protecția persoanelor care necesită protecție internațională. Aspectele legate de migrație se prevăd în strategiile naționale de dezvoltare socio-economică ale celor două părți. Atunci când abordează chestiuni legate de migrație, cele două părți convin să respecte principiile umanitare.

2. Cooperarea dintre părți ar trebui să se desfășoare în conformitate cu evaluarea cerințelor specifice, efectuată prin consultare reciprocă, și ar trebui să fie pusă în aplicare în conformitate cu legislația în domeniu a părților. Cooperarea se va axa, *inter alia*, pe:

- (a) analiza cauzelor profunde ale migrației;
- (b) elaborarea și aplicarea legislației și practicilor naționale, în temeiul legislației internaționale în materie aplicabilă ambelor părți și, în special, garantarea respectării principiului „nerespingerii”.
- (c) chestiuni considerate de interes comun în domeniul vizelor, documentelor de călătorie și gestionării controlului de frontieră;
- (d) norme referitoare la admitere, precum și drepturile și statutul persoanelor admise, tratamentul echitabil și integrarea persoanelor cu ședere legală și care nu sunt resortisanți, educație și formare profesională, măsuri de combatere a rasismului și xenofobiei;
- (e) consolidarea capacităților tehnice și umane;
- (f) elaborarea unei politici preventive eficace împotriva migrației clandestine, traficului de migranți și traficului de persoane, inclusiv mijloacele de combatere a rețelelor de traficanți de migranți și persoane, precum și protecția victimelor acestui tip de trafic;
- (g) returnarea, în condiții umane și demne, a persoanelor cu ședere ilegală, inclusiv promovarea returnării din voința acestora, precum și readmiterea acestor persoane, în conformitate cu alineatul (3).

3. În cadrul cooperării care vizează prevenirea și ținerea sub control a migrației ilegale, părțile convin în cele ce urmează, fără a aduce atingere cerinței de protecție a victimelor traficului de persoane:

- (a) să identifice persoanele care pretind a fi resortisanți ai lor și să readmită toți resortisanții lor cu ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru sau al Indoneziei, la cerere și fără întârziere nejustificată ori alte formalități, odată ce li s-a stabilit cetățenia;
- (b) să emită pentru resortisanții lor, în acest scop, documentele de identitate corespunzătoare.

4. Părțile convin, la cerere, să discute în vederea încheierii unui acord în care să se prevadă obligațiile specifice ce le revin în materie de readmitere, precum și obligația de readmitere a resortisanților celor două părți și a altor țări. Acest aspect se referă, de asemenea, la apatrizi.

ARTICOLUL 35

Combaterea criminalității organizate și a corupției

Părțile convin să coopereze și să contribuie la lupta împotriva criminalității organizate cu caracter economic și financiar, precum și împotriva corupției, cu respectarea deplină a obligațiilor asumate în acest domeniu de către cele două părți în plan internațional, inclusiv cooperarea eficientă pentru recuperarea activelor sau fondurilor provenite din actele de corupție. Această dispoziție reprezintă un element esențial din prezentul acord.

ARTICOLUL 36

Cooperarea pentru combaterea drogurilor ilegale

1. În limitele legislațiilor lor, părțile cooperează pentru a asigura o abordare globală și echilibrată, pe baza unei acțiuni și coordonări eficiente între autoritățile competente din domeniul sănătății, educației, aplicării legii, inclusiv din domeniul vamal, social, din justiție și interne, precum și în ceea ce privește reglementarea pieței licite, astfel încât să se reducă oferta, traficul și cererea de droguri ilicite și impactul lor asupra consumatorilor de droguri și asupra societății în ansamblu și pentru a se preveni mai eficient deturnarea precursorilor chimici utilizați la fabricarea ilicită de stupefiante și de substanțe psihotrope.
2. Părțile convin mijloacele prin care vor coopera pentru a îndeplini aceste obiective. Acțiunile au la bază principiile comune pe care se întemeiază convențiile internaționale în domeniu, declarația politică și declarația specială privind orientările ce trebuie urmate pentru reducerea cererii de stupefiante, adoptate de cea de a XX-a sesiune specială a Adunării Generale a Națiunilor Unite privind drogurile, din iunie 1998.
3. Cooperarea dintre părți poate prevedea schimburi de opinii cu privire la cadrul legislativ și cele mai bune practici, precum și asistența tehnică și administrativă în următoarele domenii: prevenirea și tratarea toxicomaniei prin diferite mijloace, inclusiv prin reducerea efectelor nocive ale acestora; centre de informare și de monitorizare; formarea personalului; cercetare în domeniul drogurilor; cooperare judiciară și polițienească, prevenirea deturnării precursorilor chimici utilizați la fabricarea ilicită a stupefiantelor și a substanțelor psihotrope. Părțile pot conveni să coopereze și în alte domenii.

4. Părțile pot coopera pentru promovarea altor politici de dezvoltare durabilă ce vizează reducerea la maxim a culturii ilicite de droguri, în special cannabis.

ARTICOLUL 37

Cooperarea pentru combaterea spălării de bani

1. Părțile convin asupra necesității de a acționa și de a coopera pentru a preveni utilizarea sistemelor lor financiare la spălarea veniturilor rezultate din activități criminale, cum ar fi traficul de droguri și corupția.
2. Părțile convin să coopereze în materie de asistență tehnică și administrativă în vederea elaborării și punerii în aplicare a normelor, precum și pentru funcționarea eficientă a mecanismelor de combatere a spălării de bani și a finanțării terorismului, inclusiv în ceea ce privește recuperarea activelor sau fondurilor provenite din acțiuni criminale.
3. Cooperarea va permite schimburile de informații utile în cadrul legislațiilor lor și adoptarea normelor corespunzătoare de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, echivalente cu cele adoptate de Comunitate și de organismele internaționale care acționează în acest domeniu, cum ar fi Grupul de acțiune financiară în domeniul spălării banilor (FATF).

ARTICOLUL 38

Societatea civilă

1. Părțile recunosc rolul și contribuția potențială a unei societăți civile organizate, în special a mediilor universitare, la dialogul și procesul de cooperare prevăzut în cadrul prezentului acord și convin să promoveze un dialog eficient cu societatea civilă organizată, precum și participarea sa eficientă.
2. În conformitate cu principiile democratice și cu dispozițiile legislative și normele fiecărei părți, societatea civilă organizată poate:
 - (a) să participe la procesul de elaborare a politicilor la nivel național;
 - (b) să fie informată cu privire la consultările privind strategiile și politicile sectoriale de dezvoltare și de cooperare și să participe la acestea, în special în domeniile de interes, în toate etapele procesului de dezvoltare;
 - (c) să gestioneze în mod transparent resursele financiare care îi sunt alocate pentru sprijinirea activităților acesteia;
 - (d) să participe la punerea în aplicare a programelor de cooperare, inclusiv consolidarea capacităților, în domeniile de interes.

ARTICOLUL 39

Cooperare pentru modernizarea administrației de stat
și a administrației publice

Pe baza evaluării cerințelor specifice întreprinsă prin consultare reciprocă, părțile convin să coopereze pentru modernizarea administrației lor publice, *inter alia* prin:

- (a) îmbunătățirea eficienței organizatorice;
- (b) consolidarea eficacității instituțiilor în ceea ce privește prestările de servicii;
- (c) asigurarea unei gestionări transparente a finanțelor publice și prin responsabilizare;
- (d) îmbunătățirea cadrului juridic și instituțional;
- (e) consolidarea capacităților necesare la elaborarea și punerea în aplicare a politicilor (servicii publice, întocmirea și executarea bugetului, combaterea corupției);
- (f) consolidarea sistemelor judiciare;
- (g) îmbunătățirea mecanismelor și agențiilor de control din domeniul asigurării respectării legii.

ARTICOLUL 40

Mijloace de cooperare

1. Părțile convin să pună la dispoziție resursele necesare, inclusiv mijloacele financiare, în măsura în care acest lucru este permis de legislația și de resursele părților, în vederea îndeplinirii obiectivelor de cooperare prevăzute de prezentul acord.
2. Părțile încurajează Banca Europeană de Investiții să continue operațiunile pe care le desfășoară în Indonezia, în conformitate cu procedurile și criteriile de finanțare aplicate de bancă, precum și cu legislația și normele în vigoare în Indonezia.

TITLUL VI

Cadrul instituțional

ARTICOLUL 41

Comitetul mixt

1. În temeiul prezentului acord, părțile convin să instituie un comitet mixt alcătuit din reprezentanți ai ambelor părți la cel mai înalt nivel posibil, care să îndeplinească următoarele atribuții:
 - (a) să asigure funcționarea și punerea în aplicare corespunzătoare a prezentului acord;

- (b) să stabilească prioritățile în legătură cu obiectivele prezentului acord;
- (c) să soluționeze diferențele care apar la punerea în aplicare sau la interpretarea prezentului acord;
- (d) să propună recomandări părților semnatare ale prezentului acord pentru promovarea obiectivelor acestui acord și, dacă este cazul, pentru soluționarea oricăror eventuale divergențe la punerea în aplicare sau la interpretarea prezentului acord;

2. Comitetul mixt se reunește în mod normal din doi în doi ani, alternativ în Indonezia și la Bruxelles, la o dată care urmează să fie stabilită de comun acord. De asemenea se pot convoca ședințe extraordinare ale comitetului mixt, prin acordul părților. Președinția comitetului mixt este asigurată alternativ de fiecare dintre părți. Ordinea de zi a ședințelor comitetului mixt se stabilește de comun acord între părți.

3. Comitetul mixt poate înființa grupe de lucru specializate care să contribuie la îndeplinirea atribuțiilor care îi revin. La fiecare reuniune a comitetului mixt, grupele de lucru menționate prezintă comitetului mixt rapoarte de activitate detaliate.
4. Părțile convin să mandateze comitetul mixt să asigure buna funcționare a acordurilor și protocoalelor sectoriale încheiate sau care urmează a fi încheiate între Comunitate și Indonezia.
5. Comitetul mixt își adoptă propriul regulament de procedură în vederea punerii în aplicare a prezentului acord.

TITLUL VII

DISPOZIȚII FINALE

ARTICOLUL 42

Clauza evolutivă

1. Părțile pot conveni să modifice, să revizuiască și să extindă prezentul acord în vederea extinderii nivelului de cooperare, inclusiv completarea acestuia cu acorduri sau protocoale referitoare la sectoare sau activități specifice.
2. În ceea ce privește aplicarea prezentului acord, fiecare dintre cele două părți poate propune recomandări pentru extinderea domeniului de aplicare a cooperării, luând în considerare experiența dobândită în cursul aplicării acestuia.

ARTICOLUL 43

Alte acorduri

1. Fără a aduce atingere dispozițiilor relevante din Tratatul de instituire a Comunității Europene, prezentul acord sau orice acțiune întreprinsă în cadrul acestuia nu pot afecta în niciun fel competențele statelor membre de a desfășura activități de cooperare bilaterală cu Indonezia sau de a încheia, dacă este cazul, noi acorduri de parteneriat și de cooperare cu Indonezia.
2. Prezentul acord nu aduce atingere aplicării sau punerii în aplicare a angajamentelor luate de fiecare parte în relațiile cu părți terțe.

ARTICOLUL 44

Mecanismul de soluționare a diferendelor

1. Fiecare parte poate să sesizeze comitetul mixt cu privire la orice diferend legat de aplicarea sau de interpretarea prezentului acord.
2. Comitetul mixt soluționează diferendele în conformitate cu articolul 41 alineatul (1) literele (c) și (d).
3. În cazul în care una dintre părți consideră că cealaltă parte nu a respectat una din obligațiile care îi revin în temeiul prezentului acord, aceasta poate să acționeze în consecință. Înainte de a acționa, partea respectivă prezintă comitetului mixt, în afara cazurilor de maximă urgență, toate informațiile pertinente necesare pentru analizarea amănunțită a situației, în vederea identificării unei soluții acceptabile pentru ambele părți.

4. Părțile convin că pentru interpretarea corectă și aplicarea practică a prezentului acord, termenul „cazuri de maximă urgență” de la alineatul (3) se referă la o încălcare majoră a acordului de către una dintre părți. O încălcare majoră înseamnă:

- (i) denunțarea acordului, nepermisă de normele generale de drept internațional, sau
- (ii) încălcarea unui element fundamental din acord, astfel cum se prevede la articolul 1 alineatul (1), articolul 3 alineatul (2) și la articolul 35.

5. În alegerea căilor de acțiune se acordă prioritate acelor care afectează cel mai puțin aplicarea prezentului acord. Căile de acțiune se notifică imediat celeilalte părți și fac obiectul unor consultări în cadrul comitetului mixt, dacă acest lucru este solicitat de cealaltă parte.

ARTICOLUL 45

Facilități

Pentru facilitarea cooperării în cadrul prezentului acord, părțile convin să asigure facilitățile necesare experților și funcționarilor autorizați în mod corespunzător, cu atribuții de punere în aplicare a cooperării, în conformitate cu normele și reglementările interne ale părților.

ARTICOLUL 46

Aplicare teritorială

Prezentul acord se aplică teritoriului în care se aplică Tratatul de instituire a Comunității Europene, în condițiile prevăzute de acest tratat, pe de o parte și, pe de altă parte, teritoriului Indoneziei.

ARTICOLUL 47

Definirea părților

În sensul prezentului acord, „părțile” înseamnă Comunitatea ori statele membre ale acesteia sau Comunitatea și statele membre ale acesteia, în temeiul competențelor ce le revin, pe de o parte, și Republica Indonezia, pe de altă parte.

ARTICOLUL 48

Intrare în vigoare și durată

1. Prezentul acord intră în vigoare în prima zi din luna următoare datei la care ultima dintre părți a notificat celeilalte părți finalizarea procedurilor legale necesare în acest scop.

2. Prezentul acord se încheie pentru o perioadă de cinci ani. Prezentul acord se prelungește automat pentru perioade succesive de un an, în afara cazului în care una dintre părți notifică în scris celeilalte părți intenția acesteia de a nu mai prelungi acordul, cu șase luni înainte de încheierea oricărei perioade ulterioare de un an.
3. Orice modificare a prezentului acord se supune acordului celor două părți. Orice modificare intră în vigoare numai după ce părțile și-au notificat finalizarea formalităților necesare.
4. Oricare dintre părți poate pune capăt prezentului acord prin comunicarea în scris a denunțării, adresate celeilalte părți. Denunțarea produce efecte după șase luni de la data la care cealaltă parte primește notificarea.

ARTICOLUL 49

Notificare

Notificarea se adresează Secretarului General al Consiliului Uniunii Europene și, respectiv, Ministrului Afacerilor Externe al Republicii Indonezia.

ARTICOLUL 50

Text autentic

Prezentul acord se redactează în limbile bulgară, cehă, daneză, engleză, estoniană, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, letonă, lituaniană, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovenă, spaniolă, suedeză, slovacă, ungară și indoneziană, textele în toate aceste limbi fiind în mod egal autentice.